

גיליון

אשריכם ישראל

מאמרים וסיפורים אקטואליים
משיחותיו וכתביו של מגיד המישרים

הרב שמועון גוטסמן שליט"א

גיליון טבת תשפ"ד

נושא: חנוכה

תוכן המאמרים:

נקמת את נקמתם - עמ' ג'

ניסים בשדה הקרב בזכות התורה

רחמנות מביאה רחמים - עמ' י'

חסד ורחמים יביאו עלינו נסים ונפלאות

והדליקו בחצרות קדשיך - עמ' ט"ו

הדרך להתעלות ושמחה בימי החנוכה

על הניסים ועל הפורקן - עמ' י"ז

סיפורי השגחה פרטית

קו השיחות והחיזוקים: 077-260-9134

לתרומות, לתגובות, להזמנת הרצאות ולרכישת הספרים
ניתן להתקשר: 08-9743208 \ 0527608955

ניתן לקבל את הגיליון בדוא"ל: 089743208A@gmail.com

ניתן להזמין דרשות ושיעורים
ממוה"ר שמעון גוטסמן שליט"א
בטלפון 052-760-8955

נקמת את נקמתם

לא עושים זכר לניצחון

אחיי ורעיי אהוביי, בכל שנה סביב ימי החנוכה אנו רגילים להתחזק בביטחון בבורא עולם, מתוך שאנו נזכרים שבורא עולם מסר גיבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים וכו', וכך אנו סומכים עליו שבכל מצב בכוחו להצילנו. אך יש כאלה שבטעות מרבים לדבר בחנוכה על "ניצחון המכבים וגבורתם" וכל מיני משפטים של "כוחי ועוצם ידי". ובאמת חז"ל עשו הכל בכדי שנדגיש דווקא את נס פך השמן והחירות לקיום המצוות וזאת במקום להדגיש את הניצחון במלחמה, וזאת בכדי למנוע טעויות שכאלה. והנה בתקופה זו הניסיון הזה גדל בעשרת מונים, כי אף שכולם ראו בשמחת תורה עד כמה "אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים", וש"אם השם לא ישמור עיר שווא שקד שומר", כל כוחות המודיעין והשמירה לא הועילו מאומה!!! אך הדבר העצוב ביותר הוא שמרוב ששקועים ב"השתדלות" שוכחים שיש "בעל הבית" לעולם שרוצה על ידי המלחמה לעורר אותנו להתקרב אליו. הלא זהו בדיוק כאותו כלב שקיבל מכות מהמקל, ופתח ב"מלחמה גדולה" להשמדת יכולותיו של המקל, כשהוא כלל לא קולט שיש מי שמחזיק את המקל וגם אם המקל הזה ישבר הוא יכול להשתמש במקל אחר ואולי

אפילו במקל יותר גדול... אך הנה עם התקדמות המלחמה רבים שכחו את המסר הזה וכשהם שומעים על המבצעים הרבים שעורכים כוחות הביטחון שבים עוד פעם ומדברים דיבורים כאילו שיש לנו על מי לסמוך... לכן חשוב להזכיר לכולם שהכל נעשה אך ורק בסייעתא דשמיא ומכוחו יתברך. נכון, עושים השתדלות, אבל רק בורא עולם יחליט מה ואיך יצליח, אשר על כן תיכף אספר לכם כמה סיפורים מניסי המלחמה בהם ניכר עד כמה הכל נעשה רק בהשגחתו יתברך.

אך לפני כן אספר בקצרה את מה שהרביתי לספר ב"ימי הקורונה". בעיירה אחת של "חכמים בלילה" נשבר הגשר הראשי, וכך בכל יום נסעו אנשים בעגלות מעל הגשר נפלו ונפצעו, חשבו וחשבו חכמי העיירה מה לעשות, עד שהחליטו ברוב חכמתם להקים בית חולים מתחת לגשר. בתחילה כולם שמחו שלפחות הפצועים יטופלו במקום באופן מידי, אך לא עברו הימים ונמצאה "מוטציה חדשה" של ה"גשר השבור" והתגלה שבר נוסף בהמשך הגשר, כעת החליטו לפתוח בית חולים נוסף מתחת חלקו השני של הגשר, כך המשיכו להתמודד עם מוטציות נוספות ולרגע לא חשבו לתקן פשוט את הגשר... כשאנו עסוקים יותר מידי בחלק של

תורה את "חתן תורה", ובהתקרב החג בקשה ממנו אמו הגרה בעיר אחרת שיתארח אצלה בשמחת תורה, הלה ניסה להסביר לה שהוא כבר קנה את זכות חתן תורה וקשה לו לוותר על הזכות הזאת שאף עלתה לו דמים מרובים, אך האמא המשיכה להתעקש ולבקש, עד שמיודענו כיבד מישהו אחר בעלייה החשובה ונסע אל אמו. במוצאי החג התברר לו שהבית שלו נשרף על ידי הארורים ימש"ו...

גם ידידי מזכה הרבים הרב יהושע מרגלית שליט"א סיפר לי כמה וכמה סיפורים על נערים שאותם הוא מחזק והיה בכוונתם להשתתף במסיבה הנ"ל וברגע האחרון בקשו מהם ההורים שלא יגיעו למסיבה וחלקם כבר הגיעו למסיבה ופתאום בקשו מהם ההורים שישובו הביתה, ועל אף הניסיון הגדול הם כבדו את הוריהם ונשארו בביתם, וזכות המצווה הגנה בעדם, כמו שאומרת תורתנו הקדושה (שמות כ"ב) "כבד את אביך ואת אמך למען יארכון ימך".

שבע מזוזות הצילו שבע בתים

אברך בעל תשובה מתלמידי הגה"צ רבי שלום ארוש שליט"א יצא בעשרת ימי תשובה לפגישה עם חבריו מהעבר בישוב בארי, הוא שוחח עם כמה מהם על מעלת המזוזה, ולאחר שיחה ארוכה הוא הצליח לשכנע שבע משפחות לקבוע לראשונה מזוזה בביתם, עוד באותו היום נקבעו המזוזות בביתם. לא עברו אלא שבועיים ימים והמזוזות הללו הגנו על הבתים,

ה"השתדלות" ושוכחים שיש מישהו מלמעלה שיצר את המצב הזה, אזי בכל פעם נמציא פתרונות חדשים אך כנגד זה יש הרבה דרכים למקום להביא עלינו חלילה בעיות חדשות. לעומת זאת אם נשכיל לרצות אותו יתברך נטפל בבעיה מהשורש ונתקן את הגשר...

הצדקה שמרה על החייל

ביום ראשון לפרשת תולדות הגיע אלינו ל"כולל" חייל מחטיבת "יהלום" בשם אור ני"ו, החייל בקש לברך ברכת "הגומל" ולמסור 100 ש"ח לצדקה [השטר היה מקופל בקפלים רבים], וכך הוא סיפר לנו: "ביום השני של התמרון הקרקעי בעזה נכנסתי לעזה עם חבריי כשתפקידנו להכשיר את הקרקע ולנטרל מוקשים לקראת כניסת כוחות הקרב. כסגולה לשמירה הכנסתי לנעליים שטר של 100 ש"ח כשאני מקבל על עצמי לתרום זאת לצדקה כשאשוב הביתה לשלום, מלבד זאת החזקתי בווסט ספר תהלים. והנה לאחר יומיים עמדנו שלושה חיילים לקראת כניסה לג'יפ, ולפתע התפוצץ עלינו רחפן, חבר אחד נהרג הי"ד ואני וחבר נוסף נפצענו, כמה רסיסים פגעו בי כשאחד מהם פגע בצוואר במרחק של חצי סנטימטר מעורק ראשי! בניסי ניסים ניצלו חיי ותוך זמן קצר שוחררתי מבית החולים".

בזכות כיבוד הורים

אחד התלמידים סיפר לי בשם אביו על יהודי ממושב צוחר שקנה עוד לפני שמחת

מהבלטות, הגנבים חשבו שהם החביאו שם דולרים... אי אפשר לתאר את הכאב העצום, זו תחושת השפלה ותסכול נוראי, והנה אבי המשפחה ניגש למטבח ההפוך וגילה שאפילו העוגיות נלקחו מהארון, הבית פשוט ריק, אלא שלפתע אורו עיניו, הוא מצא בקבוק יין קטן, כזה שנותנים במשלוחי מנות של פורים, והאבא פשוט פרץ בריקוד של שמחה, ברוך השם, לפחות יש לנו קצת יין... והוא הזמין את כולם לשבת ולשתות איתו "לחיים", אלא שאז נודע לו שגם הכיסאות נגנבו, האב לא וויתר על ה"לחיים" והוא התעקש לשתות לחיים בעמידה. מה אתם אומרים? נשמע לכם הגיוני? לא כל כך...

אז איך נבין את הכהנים הקדושים שנכנסו לבית המקדש שחולל בידי היוונים, המראות היו מזעזעות במיוחד, הכל היה שבור ומטונף, ולפתע אורו עיניהם... הם מצאו פך קטן של שמן... רבותי! איך בכלל שמתם לב לפך הזה בתוך כל הזוועה? ואיך אתם מתעקשים להדליק איתו נרות בשעה שהכל מסביב מלא בטומאה וטינופת? אלא מאי, זה בדיוק הסוד של חנוכה: לחפש את מקצת מן האור. כי הדברים הגדולים מתחילים ב"פך קטן", אם תשמח עם ה"פך הקטן" תזכה לקבל עוד הרבה נסים ונפלאות. וזו ההודיה המתבקשת מאתנו בפרט בימי החנוכה, לחפש בתוכנו את ה"פך הקטן", לשמוח בו ולהודות להשי"ת עליו. לכל אחד יש דברים טובים בחיים, לכל הפחות כמו הפך הקטן, אם

כשהמחבלים ימש"ו דילגו על כל שבעת הבתים!!! (חוט של חסד)

כמו כן, סיפר לי תלמיד שאחיו פעיל קירוב בבני עייש וכמה מתלמידיו נכנסו בעשרת ימי תשובה להתברך אצל אחד הצדיקים בנתניה שליט"א, הצדיק עורר אותם על חשיבות לבישת ציצית והוא הצביע על אחד מהם ואמר לו: "אתה חייב ללבוש ציצית!" הלה קיבל את הוראת הרב ולא הלך ארבע אמות בלא ציצית, בהתקרב שמחת תורה הוא רצה להשתתף במסיבה ברעים שגבתה קרבנות רבים הי"ד, אך מכיוון שהקפיד על לבישת הציצית הוא התבייש להגיע לשם, וכך ניצל.

כמו פך השמן

כפי שכבר הזכרנו בגיליונות הקודמים, יש עניין להתבונן בכל ניסי המלחמה, כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, וכשאנו רואים שיש ניסים זה נותן לנו כח להתמודד גם עם כל הקרבנות והאבדות רח"ל, כי אנו מבינים שהכל נעשה בהשגחת השם יתברך אשר רק הוא יודע מה הכי טוב עבור כל אחד באשר הוא, וכשמתבוננים בניסים מקבלים כח להחזיק מעמד. רעיון זה ניכר באופן מיוחד בחנוכה, הרי תארו לעצמכם משפחה שחוזרת לביתם אחרי שבשבת שהו במקום אחר, הם באים לפתוח את הדלת ומגלים שהדלת כבר פתוחה, גנבים פרצו לבית במשך השבת, ופשוט הותירו אחריהם מראה מזוויע, כל הרהיטים הפוכים, הם אפילו פירקו להם חלק

קשים. לחפש את נקודת האור ולהתמקד בה, בהודיה להשם ובשמחה בחלקו.

ניסים מופלאים בשדה הקרב

זה המקום לומר בצורה ברורה: המלחמה הנוכחית מלווה בניסים גדולים מאוד, כשברור לכולם שכמות החיילים שנפלו בקרב הי"ד קטן בהרבה מכל הציפיות והתרחישים, כשעזה הייתה מלאה במוקשים גלויים ותת קרקעיים וכו'. לא הכל מותר לפרסום על ידי הצנזורה, אבל אנחנו שומעים הרבה סיפורי ניסים מתוך שדה הקרב, כמו מנהרת טרור שיחידה מובחרת נכנסה לתוכה כשהם מתכוננים לקרב קשה ומסוכן עם חוליית מחבלים, וכשנכנסו למנהרה מצאו שם שבעה מחבלים ללא רוח חיים!!! עד לרגע זה לא נודע מי חיסל אותם, נס ופלא ממש. כולם גם שמעו על שלושת הרכבים המכונים "נמרים", שבכל אחד מהם היו אמורים להיות שתיים עשרה חיילים, ברכב הראשון התגלתה תקלה והחיילים יצאו במהירות מהרכב ומצאו מחסה, נוסעי הרכב השני והשלישי התעכבו בעקבות הרכב הראשון ונשארו גם הם במקום מחסה מחוץ לרכבים, כאשר לפתע ירו מחבלים טילי נ"ט כנגד הרכבים, שלושת הרכבים עלו בלהבות ללא פגיעה באף חייל!!! רבים גם שמעו [וקיבלתי על זה עדות ממקור נאמן] על קבוצת חיילים שישבו בעזה ואחד מהם שיחק עם הרובה שלו ופלט בטעות כדור, כולם נבהלו קמו מהמקום וגילו מחבל

נשמח ונודה עליהם, הקב"ה ישפיע עלינו עוד הרבה דברים טובים. ודבר זה אף רמוז במצות הדלקת הנרות בתחילת הלילה, להראות לנו איך מקצת מן האור דוחה הרבה מן החושך, שאם מתמקדים באור ושמחים בחלקנו, אזי גם אם עדיין יש הרבה חושך סופו של האור לנצח את החושך. חנוכה הוא החג שמלווה אותנו לאורך כל הגלות ומחזק אותנו להחזיק מעמד מול חושך הגלות, ואיך נחזיק מעמד? רק על ידי שנחפש את מקצת מן האור, נודה עליו ונשמח בו.

וזו הייתה אף דרכו של יוסף הצדיק ע"ה עליו אנו קוראים בשבועות אלו. אומרים חז"ל שכאשר יוסף ירד למצרים סובבו מן השמים שבאופן חריג נשאו איתם הישמעאלים דווקא בשמים ולא נפט כדרכם, וזאת בכדי שלא יצטער אותו צדיק מריח הנפט. ונשאלת השאלה, אדם שנחטף ונמכר לעבד על ידי אחיו, הוא לא יודע לאיזה "גיהנום" הוא עומד להיכנס והאם אי פעם יזכה לצאת משם, האם במצב שכזה כל כך אכפת לו אם יש בדרך ריח של בשמים או של נפט? ראיתי מבארים בזה (נפלאות התורה עמ' 242) שמשמים ידעו שיוסף הצדיק דרכו לחפש תמיד את נקודת האור שבתוך החשיכה ולשמוח בה, ולכן דאגו שיזכה בדרך לריח של בשמים, וכך הוא ישמח עם נקודת האור, שהנה לפחות יש בדרך ריח של בשמים. וזו הדרך הטובה ביותר להחזיק מעמד גם בזמנים

איתי לדבר, הוא שם לב עד כמה אני עסוק בתורה ותפילה, לא וויתרתי על מקווה והתבודדות גם כשהיינו ליד הגבול, והוא חשב שאם אדבר כעת דיבורי אמונה זה ייתן לכולם כוח. ובאמת זה לא יאמן עד כמה כעת כולם פתוחים לשמוע דברי חיזוק, ולמשל, גם כשהתארחנו במושב ליד הגבול לצורך מנוחה לפני החלפת הכוחות, מדובר במושב לא דתי והבהרתי לתושבים שאני אוכל רק בכשרות מהודרת, בזמן אחר היו לועגים לי, אבל כעת כולם פתוחים לכבד ולהתחזק, מיד התרוצצו התושבים לחפש אוכל ארוז בכשרות מהדרין. ממשיך החייל ומספר: בתפקידנו אנחנו נוהגים על כלי הנדסי כבד (D9) ששוקל 67 טון ונכנסים ראשונים להכשיר את השטח ממוקשים לפני כניסת כל הכוחות, הטרקטור ממוגן רק באופן חלקי ובצה"ל סומכים על הטנקים שמגנים עלינו מאחורה אבל אנחנו סומכים רק על השם. והעברתי את המסר הזה לכולם: אין חיל האוויר, אין טנקים, אין שום דבר, רק השם שומר עלינו, בלעדיו שום דבר לא מצליח, הצדיקים הולכים איתנו ומגנים עלינו, לא צריכים להיות בעלי אמונה גדולה בכדי להבין שהכל כאן ניסים, רואים ניסים גלויים ממש בבחינת "יפול מצדך אלף ורבבה מימינך אליך לא יגש" סיים החייל את דבריו.

בזכות בני הישיבות

אכן, אנחנו מכירים טובה לכל מי שמוסר נפש ונלחם ועושה את ההשתדלות לנטרל

חמוש שנהרג מהכדור רגע לפני שעמד לפתח בירות לכיוונם... ומה נאמר על הנס הגדול כשמוצב צהל"י בצפון הופגז מלבנון בטיל כבד של כמה מאות ק"ג של חומר נפץ ובנס ענק אף אחד לא נפגע מההפגזה! הדבר חזר על עצמו גם כשהופגזו על ידי טילי נ"ט כמה בתים באזור שבהם שהו אנשי ביטחון ורק בנס מופלא אף אחד לא נפגע!!!

השמיעו לי הקלטה מדברים שמסר חייל בשם איתמר הי"ו [בן 26] המשמש במילואים כמפעיל יחידת צמא שבגדוד הנדסה, הוא כובד ע"י המפקד פלוגה לשאת דברים בפני 70 חיילים לפני שנכנסו לעזה, וריגש את כולם כשהכריז: "אל תסמכו על חיל האויר, אל תסמכו על כוחותינו. תסמכו רק על בורא עולם ושלוחיו הצדיקים. הצדיקים מלווים אותנו ובזכותם ננצח", דבריו עוררו התרגשות בקרב כל החיילים כשביניהם אחד שהגדיר את עצמו כאתאיסט שניגש ואמר לו: "ריגשת אותי, בא לי לבכות". הוא הציע לחיילים להעביר לו את שמותיהם על מנת שחבריו יתפללו על כולם בציון הרשב"י ע"ה, ואפילו החיילים הנוצרים התרגשו ובקשו למסור את שמותיהם. כשנשאל מאוחר יותר על הדברים שמסר בפני החיילים הוא סיפר כך: בדרך כלל לפני שנכנסים לפעולה המפקד הבכיר המג"ד נושא דברים ואחר כך המ"פ ולפעמים אחריו מדבר גם המ"מ, אך אצלנו אחרי שהמ"פ דיבר הוא הפתיע אותי כשכיבד

הרבה מהם ילכו לישון, ואז יהיה חסר לצבא את ההגנה של "כח התורה", תחכו לאחר הצהרים, אז כבר כולם יחזרו ללימוד!

וכבר הבאנו את הסיפור שהתרחש אצל מרן ה"חפץ חיים" זצ"ל, שיום אחד הוא השתתף במעמד חנוכת בית חולים, הגיעו לשם גבירים גדולים שכל אחד מהם תרם מספר מיטות לבית החולים, כמה תלמידי ישיבה השתתפו במעמד והחפץ חיים התייחס אליהם בכבוד וחיבה גדולה, שאל אותו אחד הגבירים: הרי אנחנו תרמנו כל כך הרבה למען בית החולים, אני תרמתי עשר מיטות, זה תרם שבע מיטות, כל אחד כאן תרם הרבה, אבל מה כבר תרמו הבחורים הללו שזוכים לכזה כבוד מהרב? השיב לו החפץ חיים: כל אחד מהם תרם עשרות מיטות, אתה תרמת מיטות לחולים ואילו בזכות התורה שלהם יש פחות חולים! הלימוד שלהם חוסך מיטות של חולים..."

בזמן "מלחמת ההתשה" היה הרה"ק ה"ברכת אברהם" מסלונים זצ"ל מזרז את בני הישיבה לשקוד ביתר שאת על תלמודם כשהוא מסביר לתלמידים: "לימודכם יוצר חומת הגנה סביב החיילים, וכל רפיון מעמיד אותם בסכנה". ומרן הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל סיפר: "בעת מלחמת ההתשה יצאו הישיבות לחופשת הפסח, ואני פחדתי! פחדתי מפני הקרבנות שעלולים להיות בחזית התעלה! בראש

את המחבלים המרצחים ימש"ו, אך לרגע איננו שוכחים שרק כאשר הקול של יעקב נשמע חזק אין הידיים ידי עשיו, וזוכים לכאלו נסים גדולים!!! רק בזכות בני הישיבות שוויתרו על חופשת ה"בין הזמנים" והתגייסו לבית המדרש, רק בזכות רבים שעושים משמרות של לימוד ברציפות, רק בזכות כל מי שמתאמץ בעמלה של תורה לישועת ישראל, רק בזכות כל אלה אנו זוכים לכל כך הרבה נסים שלא על פי דרך הטבע כלל. וכפי שדרשו חז"ל (מכות י.) על הפסוק (תהלים קכב): "עומדות היו רגלינו בשערי ירושלים", מי גרם לרגלנו שיעמדו במלחמה? שערי ירושלים שהיו עוסקים בתורה!!! ועל פי דברי חז"ל אלו אף מבאר רבנו החיד"א זצ"ל את הפסוק (דברים לג.) "שמע ה' קול יהודה" שהוא קול לימוד התורה, ועל ידו: "ידיו רב לו, ועזר מצריו תהיה".

וכן מספרים שלפני שנים עמד על הפרק תוכנית הפצצת הכור האטומי בעיראק, ראש הממשלה דאז נכנס לרה"ק ה"בבא סאלי" זצ"ל ובקש את ברכתו למבצע, שאל אותו הרב: מתי אתם מתכננים לעשות את זה? אמר לו ראש הממשלה: לפי גורמי המודיעין מומלץ מאד לעשות את זה דווקא בחג השבועות הקרוב, מדובר בפיקוח נפש, אמר לו הרב: תיזהר מאד שלא יעשו את המבצע בשעות הבוקר לפי שעון ישראל, אלא רק אחרי הצהריים, כי אני מכיר את בחורי הישיבות שלנו, הם ילמדו בליל שבועות כל הלילה ובבוקר

מכבד ואוהב דווקא את אחיו התאום הרשע והצבוע, אין תסכול יותר גדול מזה! אחרי כזאת התייחסות קשה מאוד להמשיך לעמול על התורה, וכלל אין זה מובן מאליו שהמשיך יעקב אבינו להתעלות במעלות התורה במסירות נפש ובהתמדה גדולה ועצומה עד שבהחלט אנו משבחים אותו על כך. עשיו לעומתו אמנם נולד עם משיכה גדולה אל הרע, אבל הוא קיבל כל כך הרבה אהבה מאבא יצחק ע"ה, כל כך הרבה אימון נתן בו האבא, ומשכך היה לו את הכוחות להתגבר על המשיכה הטבעית אל הרע, עד כדי כך שאנו עוד מגנים אותו על כך שלא ניצל את האפשרות להתנתק מהרע! ללמדך עד כמה חשוב להוקיר את בני הישיבות על עמלם בתורה בכל הזמנים ובכל המצבים, וכן שנדע עד כמה בשמים מעריכים אותם עוד יותר כשהם ממשיכים בעמלה של תורה אפילו בשעה שהסביבה לא יודעת להעריך אותם כמו שצריך.

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנוזכה להשתמש בפה – הנשק החזק ביותר שלנו, לתורה ותפילה, ואלו יעמדו כחומת מגן על כל עם ישראל בכל מקום שהם, עד שאחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה, במהרה אמון.

חודש אייר נרגעת, כי הישיבות חזרו ללימודים". (מעייין השבוע במדבר עמ' שפה)

וכבר אומר ה"אור החיים" הק' שהשי"ת מזהיר אותנו להתחזק בעמל התורה בשעת מלחמה. שהנה נאמר בפרשת עקב (יא,ה) "ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי מצוך היום למען תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה", ומבאר ה"אור החיים" שהפסוק בא לשלול את הדעה האומרת לחדול מעסק התורה משום מלחמת הארץ, כי באמת אדרבה התורה נותנת כח וגבורה להתחזק במלחמת ה'!

בס"ד עלה לי חידוש בהקשר הנ"ל. דהנה נשאלתי שאלה: הלא יעקב אבינו ע"ה נמשך אל התורה והקדושה עוד בטרם נולד, ואילו עשיו נמשך כבר מאז בדיוק אל ההיפך, ומה יעשה הבן ולא יחטא? אם כן מדוע אנו מגנים כל כך את עשיו שלכאורה לא בחר מעצמו ללכת לכיוון הרע ומדוע אנו משבחים כל כך את יעקב שנולד "מתמיד"? יש הרבה מה להרחיב בעניין, וזו בהחלט סוגיה גדולה במהות הבחירה, אך משמים זיכו אותי לישיב ולו בדרך הוורט, דהנה ננסה לדמיין את יעקב אבינו בעודו ילד חוזר בכל יום מבית המדרש לאחר שהמית עצמו באהלה של תורה שעות על גבי שעות, מטבע הדברים ילד מצפה לקצת הערכה ועידוד על מסירותו לתורה, אך במקום זאת רואה יעקב איך אבא יצחק ע"ה

רהמנות מביאה רחמים

כמעט חוסלנו בשגגה

אחיי ורעי, יהי רצון שהשם יתברך יעשה אתנו נסים ונפלאות כימים ההם בזמן הזה, ונזכה ל"נס חנוכה תשפ"ד", ואף נזכה לשוב להדלקת הנרות בבית המקדש במהרה בימנו אמן. בגיליונות הקודמים פרסמנו עדויות רבות על אנשים שניצלו מהטבח הנורא רח"ל בניסי ניסים לאחר שעסקו בעשיית חסד עם הזולת, אך הנה בשבת פרשת חיי שרה בה קראנו על חסדיה של רבקה אמנו ע"ה שחיפשה כמה שיותר לעזור לזולת, שמעתי סיפור מבהיל יותר מכל הסיפורים הקודמים, את הסיפור שמעתי ישירות מבעל המעשה כשהוא מתייפח בבכי תוך כדי הסיפור [השם שמור במערכת]. מדובר ביהודי תושב קריית גת בעל חסד אשר כבר 22 שנה בכל יום שישי הוא מקבל מנדיבים חלות ומצרכי מזון לחלוקה לנזקקים, והוא נוסע עם רכב מכתובת לכתובת ומחלק במאור פנים. לפני כמה שנים הוא יצא לפנסיה ושוב לא היה רכב ברשותו, מאוד כאב לו מה יהיה עם החלוקה וחבר התגייס לעזור והחליט לתת לו בקביעות את רכבו לשימוש בכל יום שישי, מדובר ברכב איתו הוא עובד בשטחים והרכב באופן קבוע מאובק ומלוכלך.

ביום שישי ערב שמחת תורה קיבל מיודענו את הרכב ועבר מכתובת לכתובת וחילק כהרגלו, לאחר השבת הוא היה צריך להחזיר את הרכב לבעליו, אך עקב המצב הביטחוני בעל הרכב לא יצא לעבוד ונתן למיודענו להמשיך להשתמש ברכב. ביום ראשון בבוקר יצא מיודענו עם אחיו לעבר מושב רווחה, לאחר שסיימו את סידוריהם שם הם ניפנו לחזור לקרית גת כשהם עוברים דרך צומת זבדיאל. לפתע יצא מכיוון מושב אלומה רכב שהבהב וסימן להם לעצור, הם נכנסו לחרדה, אולי מדובר במחבלים... ולכן הם החליטו לא לעצור אלא להיפך לברוח במהירות. הנהג שנסע עם הרכב במצב אוטומט התכוון להחליף למצב ידני בכדי ללחוץ על הגז ולברוח, אבל בשביל לעשות את זה צריך לעזוב את הגז ואז להכניס את ההילוך הנדרש, ואחר כך שוב ללחוץ על הגז, אלא שבטעות הוא לחץ על הברקס וכך הרכב נעצר. הרכב נעצר והם רואים מולם שלושה אנשים בלבוש אזרחי עם נשקים שלופים! פחד פחדים! הם כמעט ירו על מיודענו ואחיו, ורק ברגע האחרון התברר לשני הצדדים שכולם כאן יהודים. שכן השלושה שעסקו באבטחת הישובים וחיפוש אחר מחבלים היו לחוצים מהמצב הביטחוני אחר שעדיין שוטטו מחבלים מעזה ברחבי הדרום, לכן כאשר ראו מולם רכב מאובק ומלוכלך שנראה כי הגיע מעזה

הגנב שבעל הבית ער ברח מהמקום... וכך בזכות שהתאמץ לכבד כל כך את האורחים ולקום מוקדם מאוד לכבודם ולא השאיר להם להסתדר לבד, זכה וניצל מגניבה.

כך נעורר רחמי שמים

כולנו שמענו ונחשפנו לגודל אכזריותם של אנשי החמאס ימש"ו אשר מולם אנשי סדום היו צדיקים גדולים... יש לנו כלל שלמדונו רבותינו: משמים לא מראים לאדם איזה דבר רע אלא אם כן גם הוא יש בו משהו מאותו הדבר, אם כן ברור שלעת כזאת עלינו לבדוק איזו אכזריות דבקה בנו. ואף שבוודאי אין בנו אפילו אלפית האחוז מגודל הרוע של המחבלים ימש"ו, אך משהו מן המשהו כנראה שבכל אופן דבק בנו.

והנה נתבונן מה ההבדל בין אגואיסט לאכזרי? האגואיסט אכפת לו רק מעצמו, לא אכפת לו שכולם יסבלו והעיקר שהוא ייחנה, אבל הוא לא יעשה שום דבר שסתם יגרום רע למישהו ללא שייצא לו מזה תועלת כלשהי. לעומתו האכזרי מעוניין ועושה הכל בכדי שהשני יסבול, אף שהוא לא מרוויח מזה שום תועלת! והנה כאשר אני מקנא במתחרה שלי, אף שבוודאי לא אגרום בפועל להפלתו, הרי שאשמח לשמוע שהוא נפל, וזאת גם במצב שלא ארוויח כלום מנפילתו, וזאת בבחינת "גם לי גם לך לא יהיה"... זו אכזריות בהתגלמותה! כי לשמוח בעצם מה שהשני סובל זו ממש אכזריות.

מידת הרחמים היא היפוכה של האכזריות. לרחם על הזולת אף שלא מגיע לו ממני

בקשו מהם לעצור על מנת לבדוק אותם, וכשלא עצרו אלא עוד ניסו לברוח חשדם גבר, ואם רק היו מצליחים לברוח הם לא היו מהססים לירות עליהם. כך התברר שהלחיצה בטעות על הברקס הצילה את חייהם. כששאלנו את מיודענו: בזכות מה לדעתך ניצלו חייכם? הוא השיב: ברור לי שזה רק בזכות החסד, עם הרכב הזה עשיתי הרבה חסדים, החסד הציל אותנו.

בזכות הכנסת אורחים

אחי היקר הבה"ח אלעזר מנחם מן הי"ו סיפר לי שלאחרונה התחתן אחד מחבריו מיישיבת "קמניץ", החתונה נערכה בצרפת הרחוקה ולכבוד שמחת החתונה אשר התקיימה בליל שישי הגיעו מהארץ שני ראשי הישיבה הגאון רבי ברוך דוב ליכטנשטיין שליט"א והגאון רבי ברוך בער ליבוביץ שליט"א ועוד ששה בחורים מחברי החתן. התוכנית המקורית הייתה שהם ישובו ארצה עוד לפני שבת קודש, אך ברגע האחרון החליטו שעקב הסמיכות לשבת לא כדאי לשוב לארץ סמוך מאוד לשבת קודש והם החליטו להישאר בצרפת לשבת ה"שבע ברכות". אחד הגבירים הזמין את ראשי הישיבה להתארח בביתו בשבת, ועל אף שהוא רגיל בכל שבת לקום בשעה תשע וחצי, כששמע שהאורחים רגילים לקום כבר בחמש לפנות בוקר החליט להתעורר גם הוא בשעה שכזאת על מנת לשרת אותם ולהגיש להם קפה וכו'. הגביר קם וניגש למטבח על מנת להכין קפה, ולפתע הבחין מהחלון בגנב שחדר לחצר ביתו, כשראה

שהיא גם בכללות "בעלת מידות טובות", דהרי רבקה ראתה את אליעזר הגיבור שחצה את הנהר כשהוא מרים שני גמלים בידיו, ואף היו עימו מאות עבדים, ועל אף זאת הוא ניגש ובקש ממנה מים, הלא יכלה רבקה לומר לאליעזר: "אני שמחה לעזור ואף בטרחה גדולה, אך זאת רק למי שבאמת זקוק לעזרה, אך אתה ממש לא זקוק לעזרתי", ובמקום זאת היא הכניעה את עצמה ואמרה "מה אכפת לי לעזור, אם הוא מבקש עזרה אשבור את האנוכיות והאגו שלי ואעזור לו", זו שבירת המידות, להיכנע גם לי שממש לא ראוי לכך.

בתקופה זו בה נחשפנו לכל כך הרבה רוע ואכזריות, זהו בדיוק הזמן לתקן מידה זו ולנהוג ברחמים עם כל אדם באשר הוא. לפרגן בדיבורים ולפרגן במעשים, לתת ולתת, עד שהפעולות החיצוניות ישפיעו על הפנימיות. כך נזכה ללכת בדרכיו של השם יתברך הרחום וחנון, ובזכות זה אף נזכה שמידה כנגד מידה תתעורר עלינו מידת הרחמים לגאולה וישועה.

איך נישא בעול

נשאלתי על ידי אחד התלמידים: במוצאי שמחת תורה שמעתי את ממדי האסון הנורא וקבלתי זעזוע גדול, התחזקתי בעמל התורה ובעבודת התפילה, וכן התחזקתי בשמירת גדרי הקדושה וכו', כל זאת לזכות וישועת כולם, אבל ככל שחלף הזמן כך נחלשתי מכל תחושת האחריות והנשיאה בעול, ושוב אני אדיש כלפי כל מה שקרה ועדיין קורה. איך אזכה לחוש יותר את

מאומה, ואף כשברור לי שהוא כלל לא יכיר לי טובה. ובאמת מידת הרחמים חייבת ללכת עם אמונה: אמונה שכל מה שיש לי הוא רק מאת השי"ת, ושכל מה שנתן לי השי"ת הוא גם בכדי שאעניק לאחרים, ואמונה שאין אדם נוגע במוכן לחברו. רק עם אמונה שכזאת אפשר לתקן את האכזריות ובמקומה לקנות רחמנות אמיתית.

בהשגחה פרטית מיוחדת בשעה שכתבתי דברים אלו נתקלתי בדבריו של הגאון הגדול רבי ראובן שלום שראבני זצ"ל וזה לשונו ("דרש בחכמה" ח"א עמ' לב): "דבר גדול צריכים לדעת, והוא שצריך לעשות טוב לשני, גם כשהשני עושה לנו רע, זוהי מידת החסד האמיתית! ובטבע העולמי, בין אצל הגויים ובין אצל גומלי החסדים היהודים שאינם שומרי תורה, כל עשיית החסד שלהם הוא כשהמוטב לא מזיק להם, ואם יראו שהוא מרע להם אין שום אפשרות בעולם שיעשו אתו חסד, עד כאן יכולה להגיע סאת החסד שלהם, אבל אצל יהודי הדבק במידותיו של הקב"ה צריך שגמילות החסדים שלו תהיה רק בשביל הרצון להיטיב, ולכן יטיב גם למי שעושה לו רע, בזאת יהיה ההבחנה האם עשיית החסד של האדם היא אמיתית או רק בשביל הרגעת מצפונו והמיית רחמי ליבו על עצמו. אך יעשה טוב גם למי אשר עושה לו רע, זו החכמה האמיתית, זה החסד האמיתי, וזוהי הקדושה האמיתית".

ובאמת כשנתבונן בפרשת חיי שרה נבין שאליעזר עבד אברהם ע"ה בדק את רבקה ע"ה לא רק בכך שהיא "בעלת חסד" אלא

סבלם של השבויים הפצועים והמשפחות השכולות? ענית לך שלאחר השואה האיומה נשאל הגאון רבי אליעזר וסרמן זצ"ל בנו של מרן הגאון רבי אלחנן וסרמן זצ"ל הי"ד איך להעביר לילדים את תודעת השואה? והשיב הרב (מובא בסוף "קובץ מאמרים") שאין לנו אפשרות לעכל את צרת הרבים, כך שילד לא יכול לקלוט סיפור על קהילה שלימה שנכחדה בשואה רח"ל הי"ד, ולכן עדיף לספר את סיפורם של יחידים, ולדוגמה לספר על ילד שנאלץ לברוח ממקום למקום ולהתחבאות מהנאצים ימשי"ו וכו', ולאחר מכן לספר לילדים שבדומה לילד זה יש עוד מיליונים רבים שסבלו. להבדיל, כך הוא גם בתקופה זו, יותר קל להתחיל במחשבה על שבוי אחד, מה עבר עליו ומה כעת עובר עליו, המתח שלו והמתח של משפחתו וכו', מחשבה על שבוי אחד ומשפחה שכולה אחת תחזק אצלנו את הרחמנות על כלל השבויים והמשפחות השכולות, וכן גם עם הפצועים וכו', לחשוב על אחד - מה עובר עליו, ובזכות זה לישא בעול ולהבין שמחובתנו לעשות כעת הכל למענם! ויש לנו הרבה מה לעשות!!! כי כל חיזוק שלנו משפיע ומושיע באופן מייד.

והוא מזכה מהלימוד להצלחת החייל", שאל אותו החייל: איזה שם אתה קיבלת? והתברר שזהו בדיוק שמו של החייל! שאל אותו החייל: איך יתכן שאתה למדת לזכותי ובסוף נפצעת? בירר אצלו הבחור מתי בדיוק הוא נפצע ואז נזכר הבחור שבדיוק באותה שעה בחר להתבטל על דברים של "מה בכך" ללא צורך אמיתי להתאוורר, ובדיוק בשעה שהתבטל לא היה מי שיגן על אותו חייל!

לכבד כל יהודי

הזכרנו הרבה פעמים שהמפתח לאהבת ישראל הוא לכבד כל יהודי, וכמו שתלמידי רבי עקיבא ע"ה לא נתבעו אלא על שלא נהגו כבוד זה בזה, אתה לא מצליח לאהוב? לא מספיק חש רחמנות? אבל לפחות תכבד! תכבד כל יהודי גם אם דעותיו שונות משלך, וגם אם אתה ממש לא מזדהה עם ההתנהגות שלו. אם תכבד תזכה גם לדון לכף זכות. אם תכבד בסוף גם תעזור, ואם תעזור תזכה בסוף לחוש גם אהבה ורחמים כי זו כוחה של נתינה. הלוואי ונלמד ממרן ה"חפץ חיים" זצ"ל איך לכבד כל יהודי באשר הוא, וכפי שמספרים על ה"חפץ חיים" (בספר "דוגמא מדרכי אבא", הובא בקונטרס "קמנו ונתעודד") שהיה הוא יושב ליד השולחן כשסביבו עשרות ספרים, והוא מעיין בהם ומתעמק כדי להבין את הסוגיה על בוריה. אולם בעת שהיה נכנס אליו איזה יהודי מכל מקום שהוא בכל רמה שהיא, היה מרן זצ"ל סוגר את כל הספרים שלפניו ומניחם בצד! היהודי היה מתיישב ליד החפץ חיים והוא

וכפי שסיפרו לי על חייל שנפצע בקרב ואושפז בבית החולים, לידו אושפז בחור ישיבה שנפל ונחבל, החייל פנה לבחור ושאל אותו: מה אתם עושים למעננו החיילים כדי שניצל ונישמר? ענה לו הבחור: "אצלנו בישיבה כל בחור קיבל שם של חייל אחד

גם להתאמץ ולעשות הכל במחשבה ובמעשה בכדי שהזולת ירגיש הכי טוב שבעולם. כך מכבדים יהודי בשלמות!

כל אחד מוצא את עצמו מידי פעם משמש כ"אוזן קשבת" לזולת, הלה כלל לא רוצה לקבל עצות ובטח לא מעוניין לשמוע ביקורת, הוא רק רוצה שיקשיבו לו... ואכן כל אחד משתדל להקשיב ולעשות בכך חסד. אך מה קורה כאשר מישהו ניגש אלי ואומר לי "אני רואה שאתה משועמם, בוא ואספר לך משהו שיעסיק אותך", או שהוא אומר לי "יש לי איך להחכים אותך, שבואתן לך עצה טובה לחיים"? באותו הרגע הגאווה מנפחת אותי ואני רוצה להבהיר לו שאין לי כעת זמן מיותר... כי קל לי לעשות "חסד" ולהקשיב לזולת רק כאשר הוא מעריך ומתייחס אלי כאל "אוזן קשבת", מכבד אותי ומוקיר לי על כך טובה, אבל כשנדבר לו שהוא עוד עושה לי "טובה" במה שמדבר איתי אני לא מסוגל לשמוע אותו... וזאת בשעה שבאמת הלה זקוק מאוד שמישהו יתייחס אליו ורק רוצה להרגיש טוב עם עצמו, הוא בתוך תוכו מקווה מאוד שאואיל בטובי להקשיב לו, אלא שהוא רוצה לעשות את זה בצורה שתכבד אותו, נו, ומה אכפת לי לתת לו תחושה טובה?? מה יקרה אם אומר לו "תודה רבה שבחרת להעסיק אותי", "תודה על העצות שאתה נותן לי, זה ממש מחכים אותי"?? הלוואי שנזכה לפרגן מילה טובה לכולם, לתת לזולת הרגשה טובה בשלמות.

היה פונה אליו במאור פנים ובחביבות גדולה, מבקש לדעת מה חפצו ובמה יוכל לסייע לו. שיחות שכאלו התקיימו בכל יום עשרות פעמים, כשפעמים היו אלו שאלות קצרות ופעמים רבות היו אלו שיחות ארוכות של "השתפכות הנפש", ובכל פעם היה החפץ חיים מאזין בסבלנות ובמאור פנים, זאת על אף שכל דקה של תורה הייתה חשובה אצלו מאוד והיה מחשב כמה מצוות אפשר להרוויח מלימוד התורה בכל דקה, וכן היה עורך בקביעות "חשבון נפש" האם פספס איזה רגע מללמוד תורה, על אף כל זאת כאמור הקפיד מרן זצ"ל לסגור את כל הספרים לפני כל פגישה עם כל יהודי!!! יום אחד שאל בנו של החפץ חיים את אביו: "למה אבא סוגר בכל פעם את כל הספרים ומניחם בצד?", השיב לו מרן זצ"ל: "בני היקר, אתה צריך להבין, יש אנשים שבאפשרותם לעשות חסד בממון, הקב"ה בירך אותם בכסף, והם נותנים הלוואה או מתנה. יש אדם שעושה חסד בגופו, הולך לבקר חולים וכדומה. איזה חסד אני יכול לעשות? לברך, לייעץ, או להאזין לכאבם של אנשים! תאר לעצמך, שבא אלי יהודי, והוא רוצה לשפוך את לבו ולספר על צערו, ואני יושב לידו ומקשיב, אבל מאחר והספרים פתוחים – נדמה לו שכל מעייני נתונים בספר ולא בו. ברצוני לתת ליהודי הרגשה שכל כולי פנוי אליו. ובשעה שהוא מדבר איתי אין לי אז שום דבר אחר בעולם!". ה"חפץ חיים" זצ"ל לימד אותנו בהנהגה הזאת לא רק "להסכים לעזור לזולת", אלא

והדליקו בחצרות קדשיך

בן הזקונים המפונק

אחיי ורעיי, בחנוכה מתגלה האור דווקא מתוך החשיכה, במקומות הכי נמוכים וחשוכים, היכן שכל השנה ישנה הסתרה. כי זה הזמן לגלות את אור השם יתברך אשר באמת נמצא שם תמיד. והשם יתברך שמח אתנו בכל התגלות של מעט מן האור, בכל מסירות קטנה לכבודו יתברך. ומשל למה הדבר דומה, לבן הזקונים השובב והמפונק, שאמנם הוא כל כך קטן ובעל רמה נמוכה אך למעשה הוא משמח ביותר את הוריו המתפעלים ומשתעשעים עם כל התקדמות קטנה שלו.

מביא הרה"צ רבי אברהם מלאך שליט"א שכך הקב"ה מתייחס אל הדור שלנו, וכמו שעם בן הזקונים מתנהגים ביותר רחמנות וסבלנות, כך מתנהג אתנו הקב"ה ושמח בכל מאמץ והתקדמות קטנה שלנו. והוא מוסיף ומביא דבר נפלא, דפעמים רבות מביאים חז"ל על כמה עבירות שהעובר עליהם "כאילו עבר על כל התורה כולה" או "כאילו עובד עבודה זרה", שלכאורה וכי לא די לנו במה שאסרה תורה עד שבאו והוסיפו עלינו חומרות שכאלה - להחשיב העובר עבירה אחת כאילו עבר על כל התורה כולה? אלא מבארים שהדברים נאמרו לעודד ולחזק אותנו, שנדע שהמתגבר על הכעס נחשב כאילו התגבר על ניסיון של עבודה זרה, וכן על זה הדרך בשמים מעריכים התגברות שלנו על עבירה אחת כאילו התנסנו ועמדנו בניסיונות רבים. ומביא כהמחשה את מכשיר הסמרטפון בו אפשר בהבטה אחת להכשל בשלושת העבירות החמורות, ו"מדה טובה מרובה" - המתגבר על הבטה אחת נחשב לו כמתגבר על כל העבירות. כי כך הקב"ה אבינו אוהבנו מתנהג עם הדור שלנו, הבן זקונים הקטן והמפונק.

וכן ראיתי דבר נפלא בשם הרה"ק רבי לייב איגר זצ"ל (מובא בד"ק תולדות אברהם יצחק תשפ"א) שהנהגה בזכות פך

השמן הקטן זכינו לנס כה גדול שממשיך לנו חיזוק בכל שנה ושנה בימי החנוכה, ומזה לומדים מוסר השכל נורא - "שהאדם צריך לקחת לעצמו לעבוד על דבר קטן, לפעמים חושב האדם וכי אני יכול להיות בפעם אחת בעל מדרגה, הרי זה לא בשבילי, מי אני שאני יהיה כמו היהודים שבוערים בתפילה הרי הם מלאים עם מצוות ומעשים טובים, אבל יש ללמוד מוסר השכל מחנוכה, שאף מדבר זעיר, פך שמן קטן, שמירת עיניים אחת, לישב פעם אחת ללמוד קצת תורה, דבר אחד בתפילה, לעשות ברכה כמו שצריך פעם אחת, להימנע פעם מלשון הרע ומכל דבר קטן, יש לדעת - פך שמן קטן, שמהדבר המועט הזה שיהודי עושה, זה מביא את האש, וזה המוסר השכל, שכשיעשו משהו מועט בשביל השי"ת אזי יראו מה שיצא מזה".

השמחה בפך הקטן

השמחה של עם ישראל במציאת הפך הקטן שנשמר בטהרה ממחישה את שמחתו של הקב"ה בכל אחד מאתנו שמתאמץ להישמר בטהרה על אף כל הטומאה שמסביב, כי דווקא משום שיש כל כך הרבה טומאה מחבב הקב"ה את הפך הקטן הטהור, ומשפיע עליו כוחות להיות מוסיף והולך עד שתהיה השלהבת עולה מאליה. ובאמת זו עבודה גדולה, להתחזק באמונה שהשם יתברך אוהב ונמצא אתנו תמיד, וכמו שכתוב בספרים הקדושים ששרו של עשיו נגע בכף ירך יעקב מכיוון שזהו סמל האמונה, ורצה לנסות ולהחליש אותנו מהעמידה האיתנה באמונה בזמנים של "עקב", הזמנים הירודים והנמוכים. "כף ירך יעקב" רומז לנו על ה"פך", פך השמן של חנוכה שבכוחו להעמיד אותנו באמונה חזקה בכל הזמנים ובכל המצבים.

מה מקבלים בזכות עמל התורה

הפך הקטן רומז גם על הפתח הקטן של תשובה שצריכים אנו לפתוח ולהתקרב לקב"ה, והקב"ה

ועמל התורה במסירות נפש, שמתאמץ להעמיק ולברר לאסוקי שמעתתא הרי הוא מזכה את האדם להוציא מהכח אל הפועל אהבה אל השי"ת, וכפי שאומר הרה"ק רבי צדוק מלובלין זצ"ל שלימוד תורה שבכתב הוא לימוד קל יחסית, ואילו על תורה שבעל פה צריכים יותר להתייגע, ושם מתגלית תחושת "ואהבת את השם אלקיך". והרה"ק משינאווא זצ"ל מפרש מה שאומרים ב"אזמר בשבחין" – "נעביד להון כתרין במילין יקירין", שבדברים קלים עדיין לא מראים שרוצים לעשות משהו לכבוד השם יתברך, ורק כשמתאמצים לעשות דברים קשים מתגלה שאכן רוצים לעשות משהו לכבודו יתברך, "נעביד להון כתרין" – איך עושים כתר להשי"ת? "במילין יקירין" – עם הדברים הקשים והיקרים. (מובא בד"ק תוא"י תשפ"א)

זאת חנוכה!!!

היה אומר מרן ה"שאגת אריה" זצ"ל: מדוע נקרא היום האחרון של חנוכה בשם "זאת חנוכה"? דהנה בכל יום מפסיקים את לימוד התורה לצורך הדלקת הנרות ופרסומי ניסא, ולפעמים אף יוצאים לאירועים ומסיבות חנוכה, ותורה מה תהא עליה? הלא היוונים רצו "להשכיחם תורתך" ובוודאי זה הזמן להגביר את עמל התורה, לכן היום האחרון אשר בסיומו אין "הדלקת נרות" נקרא "זאת חנוכה", כי זו ה"חנוכה" האמיתית, לעמול על התורה.

הוסיף לי אחד מידידי שיחי' וורט משלו, שנאמר "בזאת תבחנו" – בזאת חנוכה נבחנים האם כל הביטול תורה עד עתה היה לצורך להרבות שלום ושמחה וכו', כי בזאת חנוכה אין תירוצים, ומי שעמל באותו היום כמו שצריך מגלה שכל מה שעד עתה היה יוצא ובא לא עשה זאת אלא לצורך...

יהי רצון שנוכה לנצל כמו שצריך את הימים הקדושים והנפלאים הללו, ונזכה להאיר את הלב באמונה וקדושה, ונזכה כבר שישונו כהנים לעבודתם בבית המקדש, במהרה בימנו, אמן.

כבר ימשיך וישפיע לנו כפתחו של אולם. ובעניין זה חביב עלי חידושו של כ"ק מרן האדמו"ר מביאלא שליט"א בעל ה"מבשר טוב", דהנה כולם מכירים את דברי חז"ל בסוכה (נ"ב) שלעתיד לבא מביא הקב"ה את היצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים, צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה. הללו בוכין והללו בוכין, צדיקים בוכין ואומרים היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה, ורשעים בוכים ואומרים היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה. כל מי שלומד את הדברים הללו מתפלא: מה באמת גודלו של היצר הרע, ואיך יתכן שאותו יצר הרע נראה לצדיקים כחוט השערה ולרשעים כהר? בספר "מבשר טוב" ("כח איש ישראל" פ"ב) מבאר זאת בדרך מיוחדת, שבאמת קשה מאד לנצח את היצר הרע, ולכן הוא נדמה לצדיקים כהר, ורק על ידי סיוע מהשם יתברך ניתן לנצחו, אלא שנדרש מהאדם שיהיה לו רצון אמיתי לנצח את היצר, ומי שיהיה לו רצון אמיתי הוא זה שיוזכה לקבל עזרה משמים לנצח את היצר. על דרך שאומר הקב"ה: "פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם". ולכן לרשעים נדמה היצר כחוט השערה – כי מה שנדרש מהם הוא באמת כחוט השערה, רק רצון חזק ואמיתי, לרצות באמת לעשות את רצון הבורא יתברך.

המנורה הטהורה רומזת על התורה הקדושה, ושמן הזית רומז על עמלה של תורה, להתאמץ, לסחוט, לברר ולהוציא דבר מזוקק ומאיר באור יקרות. והדלקת הנרות מסמלת את ניצחון התורה ועמליה על החושך של יון אשר נלחמו לבטל את ישראל מהתורה. ובזכות ימי החנוכה זכיתי בס"ד לחדש רמז על הפסוק בתחילת בראשית "וחשך על פני תהום", שגם כשכל העולם חשוך ומיוסר הרי ש"רוח אלוקים מרחפת על פני המים", ואין מים אלא תורה, שבזכות התורה הקדושה אפשר להתקשר ולחוש ברוח אלוקים המאירה ומחממת בכל המצבים, ואדרבה, דווקא אז כשהכל חשוך אפשר במאמץ קטן לזכות לחוש את אור השי"ת על ידי העיסוק במימיה של תורה!!!

על הניסים ועל הפורקן

סיפורי השגחה פרטית

ההורים רצו לצאת עם כולם לחגוג את החג בעיר נתיבות אך הבחור הראה סימני התנגדות חזקים, וכששאלוהו לפשר סירובו השיב: המלחמה ממש בפתח ואסור לשהות קרוב לסכנה. ההורים נכנעו ונשארו ברחובות. במוצאי שמחת תורה כתב להם הבן שכעת הוא שמח כי הגזירה יחסית נעצרה, ובפרט לעמלי התורה הם כלל לא צריכים לדאוג, כי התורה שומרת עליהם.

גמ"ח ממ"ד באשדוד

ברח' רשב"י באשדוד ישנו שביל קיצור דרך מאחורי הבניינים שדרכו הולכים רבים לבתי הכנסת הכוללים ובתי החינוך השונים, אלא שבתקופת המלחמה חששו רבים להשתמש בדרך זו אשר אין בקרבתה מרחב מוגן כניסות לבניינים וכדומה, משפחה שגרה ברחוב ולדירתם ישנה כניסה נוספת בצד האחורי סמוך לשביל החליטו לפתוח "גמ"ח ממ"ד", הם תלו שלט גדול המכריז על ממ"ד סמוך אליו ניתן להיכנס, הגמ"ח הזה עוזר לרבים ובכל אזהקה נכנסים אנשים רבים לביתם ומוצאים מחסה בחדר הילדים שלהם אשר הוא ממ"ד. בגיליון "מורה לצמא" פרסמו תמונה של אותה מודעה המכריזה על ה"גמ"ח ממ"ד" המודבקת לקיר הבית בעזרת סלוטייפ רחב כאשר לא פחות מאשר נחש נתפס בתוך הסלוטייפ, כך החסד שעשו עם העוברים והשבים הגן על בני הבית מהנחש. כי כמו שסיפרנו כבר רבות בתקופה זו, מי שדואג לאחרים זוכה לשמירה מיוחדת עד שבסוף החסד שעשה הוא עצמו מגן עליו.

המורה שניצלה מהפיגוע

אחד מתלמידיי סיפר שגיסתו מבית וגן משמשת כמורה בבית שמש, ובכל יום היא הייתה רגילה

כח התפילה ולימוד התורה

בימים האחרונים זכיתי לפגוש את ראש ישיבת קרעטשניף הגה"צ רבי חיים מרדכי רוזנבוים שליט"א שסיפר לי בהרחבה על בחור אוטיסט בן 17 המתגורר ברחובות, ראש הישיבה שליט"א נמצא בקשר קבוע עם אבא של הבחור. רק בשנים האחרונות מצאו שיטה מיוחדת לתקשר עם הבחור דרך מחשב או לוח אותיות, והאמא היא היחידה שמצליחה לתקשר איתו כך. הרבה פעמים הוא נראה מודאג ומוטרד וכשנשאל לפשר התנהגותו הוא מעדכן אותם על פיגוע העומד להתרחש וכדומה ואכן תמיד דבריו מתקיימים. ראש הישיבה שליט"א העביר אליו שמות של אנשים אותם הוא כלל לא ראה והבחור ידע לעדכן את מצבם המדויק וכדומה. והנה כבר מחודש ניסן האחרון הוא שב והודיע על מלחמה קשה שעומדת לפרוץ, ולמחרת יום הכיפורים פגש ראש הישיבה את האבא שסיפר כי במהלך תפילת נעילה הבחור בכה וצווח בחוזקה עד שנאלצו לגרור אותו מחוץ לבית הכנסת, כששאלוהו אחר כך מדוע התנהג כך כתב שראה שעומדת לפרוץ מלחמה קשה שתתחיל בטילים על הדרום ותמשיך בטבח גדול והרבה צעירים יירצחו ובהמשך תמשיך קצת בצפון, והוא קיווה שיתפללו חזק בנעילה עד שהגזירה תתבטל כי בכוחה של תפילה חזקה לבטל אף גזירות קשות, אך הצטער לראות שלא התפללו מספיק חזק.

לאחר כמה ימים נפגשו שוב ראש הישיבה עם האבא של האוטיסט שאמר לו: תמיד הבן שלי צודק, אבל הפעם כנראה זה היה דמיונות, כי אין שום מלחמה באופק... בערב שמחת תורה

בנס מחוליית המחבלים שהשתלטה על בניין המשטרה!!!

בזכות ארבעת המינים

שלח אלי אחד הקוראים סיפור מדהים בשם אברך מפתח תקוה: בחול המועד סוכות הגיעו שלושה צעירים לבקר את השכן שלי, הם הרעישו בלילה בחצר הבניין כאשר ניסיתי לישון בסוכה שהקמתי בחצר, יצאתי וניסיתי בעדינות לבקש מהם לשמור על השקט אך הם הגיבו ושאלו אותי: אחי, יש לך אולי בירה? החלטתי להיות נחמד והזמנתי אותם לסוכה שלי, עשיתי "הכנסת אורחים" מהודרת והם נהנו והתחזקו, לאחר מכן הצעתי להם לישון בסוכתי והם ישנו עד השעה שתים בצהרים שלמחרת! כשקמו הצעתי להם ליטול ארבעת המינים והם הסכימו, כשנפרדנו סיכמנו שנשמור על קשר.

בשמחת תורה היו ארבעת החברים במסיבה ברעים, אחד מהם תושב אילת נרצח הי"ד ואילו השלושה האחרים ניצלו ויצאו משם ללא פגע. הם התקשרו אלי ובקשו שאבא למעמד הלוויה באילת, בהתחלה חשבתי לא לטרוח בנסיעה עד אילת אך במחשבה שנייה הבנתי שיש כאן הזדמנות לחזק את הקשר איתם על מנת שיחזרו בתשובה ולכן טרחתי ונסעתי לאילת. כשהגעתי סיפרו לי שהאמא של הצעיר מתכוונת לשלוח את גופתו לשרפה רח"ל, ניסיתי להסביר לה את חשיבות הבאת הגופה לקבורה יהודית, אך האמא טענה שאת הבן לא עניין יהדות, שבתו ואמרתו לה: תדעי לך שהבן אהב יהדות והנה תראי תמונה איך שנטל ארבעת המינים רק לפני ימים ספורים, האמא ראתה את התמונה התרגשה ונתנה את הסכמתה לקבור את הבן בקבר ישראל. כך הבנתי שזכיתי ל"מצוה גוררת מצוה", איך שהיחס החיובי שלי לצעירים גלגל כל כך הרבה חיזוק ומצוות לרוב.

לנסוע מבית וגן לכניסה לגבעת שאול שם הייתה פוגשת חברה מהעבודה ושניהם היו ממתונות יחד לאוטובוס שהביא אותם לבית הספר בבית שמש. ביום בו ארע הפיגוע הנורא בכניסה לירושלים היא פספסה את האוטובוס מבית וגן לגבעת שאול ולכן נסעה עם מונית ישירות לתחנה המרכזית שם עלתה על האוטובוס של בית שמש, האוטובוס עמד להתקרב לתחנה בכניסה לגבעת שאול בו ממתונה המורה השנייה, אך לצערנו המורה שהמתונה בתחנה נרצחה בפיגוע הנורא הי"ד, ואילו המורה מבית וגן ניצלה. "כל עכבה לטובה", לפעמים אנחנו מגלים בסוף למה זה היה "לטובה", אבל גם כשלא מגלים את הטוב צריך להאמין שהכל לטובה.

כך ניצל תלמיד הישיבה

אחד מתלמידי ישיבתנו "באר התלמוד" בסניף נתיבות יצא בשמחת תורה לסיבוב קצר בשדות נגב, לפתע הבחינה בו שוטרת שצעקה לעברו שיש כעת מחבלים באזור, התלמיד הזדרז לחזור לישיבה, לאחר מכן נשמעה אזעקה. והיה זה נס הצלה עבורו שהספיק לשוב לישיבה עוד לפני האזעקה כי אחרת היה רץ אל המיגונית הסמוכה, בה שהו באותה העת שלושה מחבלים!!! [אשר נתפסו מאוחר יותר] ברוך פודה ומציל.

נס הצלה ודאיי

בישיבת ההסדר בשדרות שהו תלמידים רבים בשמחת תורה, כשלפתע נשמעו יריות רבות רח"ל, המדריך שהיה היחיד עם נשק חשש שמחבלים יבואו לישיבה ולכן רץ לכיוון בנין המשטרה במטרה לבקש נשק נוסף עבור כמה תלמידים בעלי רישיון לנשק. באמצע הדרך אמר לעצמו המדריך: עד שאני רץ להביא עוד נשק, אולי בדיוק עכשיו יגיעו מחבלים לישיבה ולא ימצא שם אף אחד עם נשק, עדיף שאחזור בדחיפות לישיבה. המדריך חזר לישיבה וניצל

זכות זיכוי הרבים
לטובת נשמת האדמו"ר מגדבורנה
הרה"ק רבי **יעקב ישכר בער**
בן הרה"ק רבי **חיים מרדכי** זצוקללה"ה זי"ע
נלב"ע ז' אדר תשע"ב
לזכות התורם, לברכה והצלחה וסייעתא דשמיא בכל מעשי ידיו

לעילוי נשמת
ה"ה מרת **יעל דינה** אברמציק ע"ה
בת ר' **חיים בנימין** שיבלחט"א
נלב"ע ל' תשרי תשפ"ד

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' **יוסף בלעדי** ז"ל
בן ר' **אברהם אלכסנדר** הלוי ז"ל
נלב"ע כ"ח מנחם אב תשפ"ג

נדבת החפץ
בעילום שמו
לישועת עם
ישראל

לעילוי נשמת
רבי **יוסף**
בן **חנינה** ז"ל
דויאב

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' **חיים יעקב** ז"ל
בן ר' **מאיר יהודה** ז"ל

לרפואת כל חולי עם ישראל ובפרט:
מאיר בן דינה   **אליהו בן רחל**
רז בן אביבה
רחל צפורה פייגא בת **ציונה צירל דבורה**
לרפואה שלימה רפואת הנפש ורפואת הגוף בקרוב